

V bodoče poudarek vsebini

V skladu z določili ustave SR Slovenije in zakonskimi določili so bile tudi v naši občini ustanovljene vse samoupravne interesne skupnosti, ki jih podrobno našteva ustava. V predvidenem roku, t.j. do 31. 12. 1974 so bile ustanovljene samoupravne interesne skupnosti za vzgojo in izobraževanje, za kulturo, za zdravstveno varstvo, za otroško varstvo, enota skupnosti za zaposlovanje, enota skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter samoupravna stanovanjska skupnost in telesno kulturna skupnost. Februarja 1975 so bile ustanovljene skupnosti za raziskovanje, samoupravna interesna skupnost socialnega skrbstva in socialnega varstva.

Vse samoupravne interesne skupnosti so na ustanovnih skupščinah sprejele samoupravne sporazume o ustanovitvi skupnosti, v katerih je določena organizacija, naloge in način dela ter začasni poslovnik o delu skupščin, večina skupnosti pa je tudi sprejela začasne statute.

Skupščine samoupravnih interesnih skupnosti sestavljata zbor uporabnikov in zbor izvajalcev. Zbor uporabnikov šteje 59 delegatov, njihova delegatska baza so splošne delegacije v organizacijah združenega dela in splošne delegacije v krajevnih skupnostih. Na volitvah delegatov za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti so delovni ljudje izvolili 371 splošnih delegacij in 3 posebne delegacije z 3868 delegati, med katerimi je 2.054 žensk (54 odst.). V krajevnih skupnostih pa 8 splošnih delegacij z 191 delegati, med katerimi je 71 žensk (47 odst.). Zbori izvajalcev štejejo od 17 do 41 delegatov, njihova delegatska baza so sveti oziroma drugi organi upravljanja v organizacijah združenega dela posa-

meznega področja dejavnosti samoupravne interesne skupnosti.

Skupščina samoupravne interesne skupnosti za zdravstveno varstvo je imela v letu 1975 6, skupnost invalidskega in pokojninskega zavarovanja 5, skupnost za vzgojo in izobraževanje, kulturna skupnost, skupnost socialnega skrbstva, enota skupnosti za zaposlovanje so imele 4, skupščina skupnosti otroškega varstva in samoupravna stanovanjska skupnost 3, raziskovalna skupnost in skupnost socialnega varstva pa 1 sejo. Aktivnejši v sestavljanju kot skupščine samoupravnih interesnih skupnosti so bili njihovi izvršilni odbori, kar je tudi povsem razumljivo, saj je bilo v obdobju med zasedanjem skupščin potrebno izvrševati vrsto sklepov in nalog ter pripravljati gradivo za seje skupščin.

Udeležba na sejah skupščin samoupravnih interesnih skupnosti je precej nižja od udeležbe na zborih občinske skupščine (za zbor združenega dela v povprečju 88,5 odst. za zbor krajevnih skupnosti pa 95 odstotkov).

Iz pregleda udeležbe je razvidno, da se sej skupščin samoupravnih interesnih skupnosti udeležujejo v večjem številu izvajalci. Izjemno pa je pri skupnosti zdravstvenega varstva udeležba uporabnikov višja. Pri tej skupnosti je opaziti trend upadanja udeležbe, predvsem izvajalcev, kar že ogroža normalno delo skupščine. Tako je bila npr. seja skupščine v decembru 1975 neuspešna.

Med nekaterimi vzroki za slabšo udeležbo na sejah skupščin samoupravnih interesnih skupnosti je predvsem neutrušen sistem informiranja delegatov. Strokovne službe samoupravnih interesnih skupnosti ne pripravljajo gradiva v zadostnem številu, tako da vsi delegati ne prejmejo gradiv, v posamezne delegacije prihaja samo po en izvod.

Spričo kratkih rokov sklicevanja sej je torej neizvedljivo, da bi bili posamezni delegati seznanjeni z gradivom, ga preučili in sprejeli ustrezne zaključke.

Zaradi neuskajenega sklicevanja sej posameznih skupščin samoupravnih interesnih skupnosti in prej naštetih pomanjkljivosti v organizacijskem in informativnem sistemu, se nekatere delegacije oziroma konference delegacij sploh ne sestajajo pred sejami skupščin samoupravnih interesnih skupnosti, delegate za skupščino pa določi kar vodja delegacije, oziroma predsednik konference delegacije. V nekaterih delegacijah uporabljajo prakso, da se pred sejo skupščine sestanejo samo delegati, ki so znotraj delegacije zadolženi po interesnih področjih. Opažamo tudi, da v veliki večini primerov delegacije samoupravnih interesnih skupnosti niso ustrezno povezane z delovanjem

delegacij za zbor združenega dela in delegacijami za zbor krajevnih skupnosti, z delom samoupravnih organov v organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih ter družbenopolitičnimi organizacijami.

Zelo malo stikov imajo splošne delegacije s svojo volilno bazo, to je z delovnimi ljudmi in občani, katerim bi morale občasno poročati in jih seznanjati o svojem delu v skupščinah interesnih skupnosti. Predvsem pa bi morale skupaj z delovnimi ljudmi in občani razpravljati in sprejemati stališča o tistih vprašanjih, ki so neodtujljiva pravica delovnih ljudi, tako pa o njih v večini primerov odločajo samo delegati v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti. Med ta vprašanja vsekakor sodijo letni in srednjeročni programi razvoja samoupravnih interesnih skupnosti, finančni načrti in prispevne stopnje za financiranje dejavnosti samoupravnih interesnih skupnosti itd.

V večini statutov samoupravnih interesnih skupnosti kot tudi v občinskem statutu še niso podrobno izdelana tista določila, ki opredeljujejo sodelovanje med skupščinami samoupravnih interesnih skupnosti in skupščino občine. Samoupravne interesne skupnosti, ki so sestavni del skupščinskega sistema na osnovi določil ustave, v določenih zadevah enakopravno odločajo z zbori občinske skupščine, zato je te odnose nujno opredeliti v statutu občine, poslovniku občinske skupščine in samoupravnih aktih samoupravnih interesnih skupnosti.

Zadeve, o katerih naj bi skupščine samoupravnih interesnih skupnosti enakopravno odločale z zbori občinske skupščine, so programi dela samoupravnih interesnih skupnosti, odnosi med samoupravnimi interesnimi skupnostmi in krajevnimi skupnostmi pri izvrševanju nalog iz določenega področja dela, smernice o družbeno-ekonomskem razvoju občine, dogovor o srednjeročnem planu občine, dogovor o skupni in splošni porabi, itd.

Cepprav lahko delo samoupravnih interesnih skupnosti v prvem letu delovanja ocenimo pozitivno in ugotovimo, da so bile prebrodene začetne težave, bo potrebno v bodoče vložiti več napora za uresničitev vsebine ustavne koncepcije o samoupravnih interesnih skupnostih.

Nekaj problemov pri delu samoupravnih interesnih skupnosti izhaja še iz nejasnih razmerij in ne vzpostavljenih trajnih stikov med posameznimi skupščinami samoupravnih interesnih skupnosti, občinsko skupščino in ostalimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami v občini. Tudi strokovne službe, ki opravljajo strokovno-administrativne naloge za potrebe samoupravnih interesnih skupnosti, predvsem tiste, ki so organizirane na nivoju mesta, še niso v celoti zadovoljile priprave gradiv in ostala administrativna dela za potrebe občinskih samoupravnih interesnih skupnosti. Občasne oblike sodelovanja in koordinacije med skupščinami samoupravnih interesnih skupnosti, njihovimi izvršilnimi odbori in občinsko skupščino ter izvršnim svetom občine, so vzpostavljene. V bodoče bi bilo nujno to sodelovanje še poglobiti in poiskati stalne oblike povezovanja, zaradi uspešnejšega reševanja nalog skupnega pomena.

Iz navedenega kratkega pregleda o delu samoupravnih interesnih skupnosti v naši občini lahko vidimo, da so vse samoupravne interesne skupnosti skupščinskega sistema konstituirane in da je tudi v organizacijskem pogledu v večini primerov delo teh skupnosti steklo. Več prizadevanj bo potrebno usmeriti na vsebinska vprašanja dela samoupravnih interesnih skupnosti, tako da bodo resnični interesi in potrebe delovnih ljudi in občanov v programih in delovanju samoupravnih interesnih skupnosti vse bolj uveljavljeni.

IVAN HAFNER

% udeležba	soc. varstvo v %	otr. var. v %	izobr. v %	kult. v %	zdrav. zav. v %	razisk. v %	pok. inv. v %	zaposlov. v %	stanov. v %
zbor uporabnikov	97	79	73	72	74	52	51	60	64
zbor izvajalcev	97	97	79	84	67	54	—	—	—

Prednostna naloga: 3500 stanovanj letno

V program družbenega razvoja Ljubljane v letošnjem letu smo zapisali, da bo težišče dela in akcij na področju stanovanjskega gospodarstva predvsem v dograditvi 3.500 stanovanj. Prav tako pomembna naloga je pričetek gradnje enakih števil stanovanj, kot pogoj za nadaljevanje kontinuitete za naprej. Pri tem bo posebna skrb posvečena kompleksni izgradnji novih stanovanjskih sosesk.

V Ljubljani bomo letos še posebej posvečali večjo skrb za izboljšavo vzdrževanja obstoječih družbenih stanovanjskih hiš, prenovi najstarejših mestnih predelov, postopni odpravi nehygieničnih stanovanj v starih hišah in barakah ter organiziranemu pristopu k izgradnji samskih domov.

Se vnaprej bomo dosledno izvajali družbeno pomoč pri zagotavljanju solidarnostnih stanovanj, delni nadomestitvi stanarin in postopnemu uvajanju premiranja varčevalcev za stanovanjsko graditve. V tem okviru bo zagotovljena tudi dogovorjena skrb za borce NOB.

Da pa bi v Ljubljani tako zastavljene naloge, ki niso majhne, uresničili, bomo morali sprejeti program družbeno usmerjene stanovanjske graditve za obdobje 1976—1980, ki mora biti sprejet do aprila letos. Prav tako bomo morali sprejeti družbeni dogovor o letnih prednostih družbeno usmerjene stanovanjske in komunalne graditve, družbeni dogovor o racionalizaciji stanovanjske graditve, kakor tudi družbeni dogovor o oblikovanju cen stanovanjske graditve (to slednje je izredno pomembno, saj smo priča dokaj neurejenemu stanju). Delovni nosilci omenjenih nalog so, kot jih je določila skupščina mesta, vse samoupravne stanovanjske skupnosti, izvršni sveti občin in mesta, mestni sindikati in regionalna gospodarska zbornica.

V Ljubljani bomo morali sprejeti tudi samoupravni sporazum o višini izločanja sredstev za potrebe razširjene reprodukcije in družbene pomoči v stanovanjskem gospodarstvu za srednjeročno obdobje, za kar bo-

do morali poskrbeti mestni in občinski sindikati, samoupravne stanovanjske skupnosti, kakor tudi izvršni sveti občin in mesta. Mimo tega bodo samoupravne stanovanjske skupnosti, skupaj z izvršnimi sveti delovni nosilec sprejema družbenega dogovora o zvišanju stanarin v letošnjem letu.

Krajevne skupnosti in krajevne organizacije SZDL bodo morale izdelati akcijski program za konstituiranje zborov stanovalcev in za ustanovitev hišnih svetov. Komunalne organizacije in organizacije za urejanje zemljišč bodo morale dosledno spoštovati usklajene programe stanovanjske komunalne graditve in prednostno izrabo lokacij ter pospeševati izdajo soglasij za izgradnjo komunalnih in drugih objektov.

Gradbena podjetja bodo morala poskrbeti za izboljšanje tehnologije, graditve, posebno zaključnih del, prav tako pa bodo morala skrajšati čas dograjevanja stanovanj na vsaj 14 mesecev. Tudi poslovne banke imajo svoj del nalog. Predvsem bodo skrbale za usklajitev poslovne politike s programi stanovanjske in komunalne graditve. S politiko kreditiranja bodo pospeševale usmerjeno in organizirano stanovanjsko graditve, prenovi obstoječega stanovanjskega fonda, industrializacijo stanovanjske graditve ter gradnjo spremljajočih objektov v stanovanjskih soseskah. S krediti samoupravnih stanovanjskih skupnosti pod ugodnejšimi pogoji pa bodo omogočile hitreje reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev, ki stanujejo v neustreznih in neprimernih stanovanjih.

Mestni in občinski sindikati bodo pripravili dogovor med temeljnimi organizacijami združenega dela in bankami o organiziranem pristopu k izgradnji samskih domov. Občinske in mestna skupščina pa bodo vodile tako zemljiško politiko, ki bo zagotavljala uresničitev usmerjene družbeno organizirane zasebne gradnje. V tej smeri se bodo morale zavzeti predvsem za pospešitev upravnih postopkov, uskladiti pa bodo morale tudi delo tistih interesnih skupnosti, ki morajo biti prisotne pri izgradnji novih stanovanjskih naselij in po potrebi izdale tudi normativne akte, ki bodo pospeševale uresničevanje stanovanjsko-komunalne graditve in izgradnjo objektov družbenega standarda.

Tako torej, nalog je veliko, roki so v glavnem znani, prav tako tudi vsi nosilci. Ostanje le, da vsak najde samega sebe v teh nalogah in da »pljune v roke«.

S. D.

Šolarji na snegu

Prvo šolsko polletje in zimске počitnice so torej navkljub težavam in veselju v zvezi s snegom bolj ali manj srečno mimo. Cepprav šolskega uspeha v prvem polletju ne gre jemati čisto zares, tako kot ob koncu leta, smo vendarle povprašali vse osnovne šole v Centru, kako so zadovoljni z njim.

Povsod so nam povedali, da se je uspeh v primerjavi z lanskim dvignil za približno odstotek. Večinoma se giblje okoli 96,97 odstotka. Boljši uspeh gre pripisati novemu načinu ocenjevanja, učencih ne ocenjujejo zgolj samo ocene pri posameznem predmetu temveč gledajo znanje celovito.

In kako so mladi preživeli počitnice?

Na Prulah so imeli nižji razredi, počitnice v tistem tednu, ki so predlagali na Zavodu za šolstvo, nižji razredi pa so imeli dopolne pouk, popoldne pa organizirano rekreacijo na snegu. Sicer pa so imeli tudi tu, tako kot sicer, urejeno prehrano in dnevno varstvo šolarjev. Glede prestavljanja počitnic v prihodnje pa tudi na tej šoli menijo, da je to prece »problematično« vprašanje. Kajti starši imajo lahko več otrok na različnih šolah in je vprašanje, kdo in koliko časa lahko čakajo na sneg.

Na šoli Toneta Čufarja počitnice niso podaljševali in so za tako odločitev imeli, kot so po-

vedali več tehničnih razlogov. Predvsem so bili prepričani, da starši v glavnem ne bi pozdravili odločitve čez noč, razen tega pa tudi vsi učitelji, ki bi bili zadolženi za organizirano rekreacijo otrok, niso vsi po vrsti smučarji. Predvsem pa, so povedali, bi bilo silno težko pouk podaljševati v prevročem juniju.

Na šoli Prežihovega Voranca so počitnice podaljšali za tri dni; Organizirano sankanje so imeli tisti učenci, ki so bili ta čas v dnevnem varstvu.

Prav tako so imeli daljše počitnice z organiziranim varstvom na šoli dr. Jožeta Potrča. Otroci so se sankali na Golovcu, na Gradu in v bližnji okolici. Med starši ni bilo posebnih reakcij, kajti organizirali so potrebno dnevno varstvo in prehrano za šolarje.

Na OŠ Majde Vrhovnik so imeli prve tri dni v tednu pouk, preostala dva dneva po športne denve.

Podobno so organizirali podaljšane počitnice oziroma pouk in športni dan na Ledini. Na tej šoli imajo že nekaj časa v gosteh »vozačev«, otroke, ki se vsak dan vozijo sem iz občine Vič. Gre za 75 otrok iz prvih treh razredov, ki hodijo v šolo med tednom brez torbic. Le ob koncu tedna jih vzamejo s seboj. Z uspehom pa tudi tu ni težav.

D. B.